

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθμός Προτεραιότητας:

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Μαρούσι, 22-9-2017
Αρ.Πρωτ. 158654/Φ1 ΕΞ
59774 εισ.

Ταχ. Δ/ση : Α. Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη : 151 80 ΜΑΡΟΥΣΙ
Ιστοσελίδα : www.minedu.gov.gr
Email : tke@minedu.gov.gr
Τηλέφωνο : 210-344 2131
FAX : 210-344 32 45
Ν.Π.

ΠΡΟΣ : Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
✓ -Τμήμα Ερωτήσεων

ΚΟΙΝ: Βουλευτή
-κ.Μάνο Ν. Κόνσολα
(Δια της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ : «Απάντηση στην Ερώτηση
με αριθμό 4740/3-4-2017»

Απαντώντας στην Ερώτηση με αριθμό 4740/3-4-17, την οποία κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Μάνος Ν. Κόνσολας, σχετικά με τη διεξαγωγή εκδρομών στις Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, σας κάνουμε γνωστά τα ακόλουθα:

Στην παρ. 1 του αρ. 8 του Ν.3699/2008 (ΦΕΚ 199/τ.Α'), [όπως τροποποιήθηκε με την παρ. 2 του άρθρου 82 του Ν. 4368/2016 (ΦΕΚ 21/τ.Α'), στην οποία προστέθηκαν τα εδάφια του αρ. 11 του Ν. 4452/2017 (ΦΕΚ 17/τ. Α')] ορίζεται ότι: «ο αριθμός των μαθητών σε κάθε τμήμα των Ειδικών Νηπιαγωγείων και των Ειδικών Δημοτικών Σχολείων ορίζεται από κατ' ελάχιστον τέσσερις (4) έως κατ' ανώτατο όριο επτά (7) μαθητές. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ο αριθμός μπορεί να μειώνεται με κατώτατο όριο τους τρεις (3) μαθητές ανά τμήμα, με απόφαση του οικείου Περιφερειακού Διευθυντή Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, ύστερα από εισήγηση του αρμόδιου Διευθυντή Εκπαίδευσης».

Αντίστοιχα για τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση στην παρ. 1 του αρ. 8 του Ν.3699/2008 [όπως τροποποιήθηκε με την περίπτωση β' της παρ. 2 του άρθρου 56 Ν. 3966/2011 (ΦΕΚ 118/τ.Α'/24-05-2011), στην οποία προστέθηκαν τα εδάφια του αρ. 11 του Ν. 4452/2017 (ΦΕΚ 17/τ. Α'/15-02-2017)] ορίζεται ότι : «ο αριθμός των μαθητών σε κάθε τμήμα των Γυμνασίων ΕΑΕ και Λυκείων ΕΑΕ ορίζεται από κατ' ελάχιστον πέντε (5) έως κατ' ανώτατο όριο εννέα (9) μαθητές. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ο αριθμός μπορεί να μειώνεται με

κατώτατο όριο τους τρεις (3) μαθητές ανά τμήμα, με απόφαση του οικείου Περιφερειακού Διευθυντή Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, ύστερα από εισήγηση του αρμόδιου Διευθυντή Εκπαίδευσης».

Περαιτέρω, για τα Ενιαία Ειδικά Επαγγελματικά Γυμνάσια-Λύκεια, ανά τμήμα γενικής παιδείας, τομέα ή ειδικότητα, στο αρ. 48 του Ν. 4415/2016 (ΦΕΚ 159/τ.Α') ορίζεται ο αριθμός των φοιτούντων μαθητών από κατ' ελάχιστον πέντε (5) έως κατ' ανώτατο όριο εννέα (9) μαθητές. Στο ίδιο άρθρο ο αριθμός των φοιτούντων μαθητών στα Ε.Ε.Ε.Κ. ορίζεται από κατ' ελάχιστον τέσσερις (4) έως κατ' ανώτατο όριο επτά (7) μαθητές. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ο αριθμός των μαθητών δύναται να μειώνεται με απόφαση του οικείου Περιφερειακού Διευθυντή Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, ύστερα από εισήγηση του αρμόδιου Διευθυντή Εκπαίδευσης. Παρά το γεγονός ότι ο αριθμός αυτός φαίνεται να είναι μικρός, η διαχείριση των μαθητών στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση έχει ιδιαιτερότητες και συχνά είναι αρκετά δύσκολη, λόγω και της φυσικής διάπλασης των παιδιών που είναι σε αυτές τις ηλικίες πολύ κοντά σε αυτή των ενηλίκων. Το ΥΠ.Π.Ε.Θ. έχει γίνει αρκετές φορές αποδέκτης διαμαρτυριών και παραπόνων από εκπαιδευτικούς και γονείς, οι οποίοι εστιάζουν στη δυσκολία των μετακινήσεων, στην επιτήρηση των μαθητών σε ανοιχτούς χώρους, λόγω των αυξημένων κινδύνων που ενέχουν και στη διατύπωση αιτημάτων περί ύπαρξης ασφαλούς πλαισίου υλοποίησης των σχολικών εκδρομών.

Επειδή οι σχολικές εκδρομές και οι εκπαιδευτικές επισκέψεις των μαθητών αποτελούν αναγκαίο συμπλήρωμα της αγωγής των μαθητών και μαθητριών, εφόσον τους δίνουν τη δυνατότητα αναψυχής, αλλά και τη δυνατότητα επαφής με τόπους που έχουν ιδιαίτερη μορφωτική αξία, το ΥΠ.Π.Ε.Θ. προσπάθησε να προασπίσει την ασφάλεια των μαθητών και παράλληλα να δημιουργήσει ομαλότερες συνθήκες για τους εκπαιδευτικούς, ώστε οι μαθητικές εκδρομές να μην αποτελούν προβληματική κατάσταση στο πλαίσιο λειτουργίας του σχολείου. Έτσι, ορίστηκαν με το αρ. 10 της Υ.Α. 33120/ΓΔ4/28-02-2017 (ΦΕΚ 681/06-03-2017) ειδικά για τις ΣΜΕΑΕ Β/θμιας Εκπ/σης, δύο (2) συνοδοί ανά τμήμα, εκτός κι αν οι ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών και μαθητριών απαιτούν μεγαλύτερο αριθμό συνοδών.

Επίσης, η τοποθέτηση συνοδών στις ΣΜΕΑΕ διευκολύνεται καθώς δεν ακολουθούνται οι διατάξεις που αφορούν τη Γενική Εκπαίδευση σύμφωνα με τις οποίες «αρχηγός της εκδρομής-μετακίνησης και ο αναπληρωτής του πρέπει να είναι μόνιμοι εκπαιδευτικοί», αλλά «για τις ΣΜΕΑΕ ο αρχηγός της εκδρομής-μετακίνησης ή/και ο αναπληρωτής του δύναται να είναι αναπληρωτής εκπαιδευτικός στην περίπτωση που δεν υπάρχει μόνιμος εκπαιδευτικός».

Τέλος, στην αριθμ. 74084/Δ3/05-05-2017 διευκρινιστική εγκύκλιο του ΥΠ.Π.Ε.Θ. αναφέρεται ότι «... με γνώμονα την ασφάλεια των μαθητών, δύναται κάθε σχολική μονάδα, με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων, να διαμορφώνει τα τμήματα των μαθητών κατά τις ημέρες των επισκέψεων με τρόπο ώστε το σύνολο των υπηρετούντων εκπαιδευτικών και μελών του Ειδικού Εκπαιδευτικού και Βοηθητικού Προσωπικού να καλύπτει την προϋπόθεση της ύπαρξης τουλάχιστον δύο (2) συνοδών ανά τμήμα. Επίσης, δύναται η δυνατότητα ο αρχηγός της εκδρομής – μετακίνησης και ο αναπληρωτής του να αποτελούν μέλη των συνοδών των τμημάτων, σε περίπτωση αδυναμίας κάλυψης της ανωτέρω προϋπόθεσης».

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Εσωτερική Διανομή

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Δ/ση Ειδικής Αγωγής & Εκπαίδευσης
3. Τ.Κ.Ε.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΑΒΡΟΓΛΟΥ

**ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο ΠΡΟΪΣΤΗΜΕΝΟΣ**